

Geislavarnir ríkisins
08 327

Ársreikningur 2018

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisfirlit	5
Skýringar	6

Geislavarnir ríkisins

Kt. 540286-1169

Rauðarárstíg 10, 105 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Geislavarnir ríkisins er ríkisaðili í A-hluta sem starfar á grundvelli laga nr. 44/2002.

Geislavarnir ríkisins hefur það hlutverk að annast öryggisráðstafanir gegn geislun frá geislavirkum eftir og geislatækjum.

Starfsemi stofnunarinnar fellur undir málefnavnið 32 og málaflokk 10 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2018 var árveldan kr. 131,6 milljónir og afkoma kr. -9,7 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 2,7 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 45,9 milljónir.

Það er álit mitt að ársreikningur 2018 gefi glöggum mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárvöldu Geislavarna ríkisins í samræmi við lög um opinber fjármál og lög um ársreikninga.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Geislavarna ríkisins fyrir árið 2018 með undirritun sinni.

Reykjavík 9/9^a 19

Staður, dags.

Jón Þorsteinsson

Forstöðumaður

Yfirlit um afkomu ársins 2018

	Skýr	2018	2017
Tekjur			
Tekjufærsla fíjarveitinga	3	81.900.000	89.933.509
Seld vara og þjónusta	4	15.725.668	12.452.810
Framlög og ýmsar tekjur	5	28.544.734	30.562.227
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	3	<u>5.394.857</u>	<u>5.591.078</u>
Tekjur samtals		131.565.259	138.539.624
Gjöld			
Laun og launatengd gjöld	6	91.901.043	84.952.330
Annar rekstrarkostnaður	7	43.956.107	39.704.345
Afskriftir	8	<u>5.394.857</u>	<u>5.591.078</u>
Gjöld samtals		141.252.007	130.247.753
Afkoma (tap) fyrir fjármagnsliði		(9.686.748)	8.291.871
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur, verðbætur og gengishagnaður		47.835	46.622
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		<u>(17.384)</u>	<u>(9.691)</u>
Afkoma ársins		30.451	36.931
		<u>(9.656.297)</u>	<u>8.328.802</u>

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

	Skýr	31.12.2018	31.12.2017
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	9		
Áhöld, tæki og búnaður	23.903.667	21.124.420	
Fastafjármunir samtals	23.903.667	21.124.420	
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur	1.523.170	786.516	
Tengdir aðilar	17.124.062	22.595.281	
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður	42.285	0	
Handbært fé	3.319.052	4.140.411	
Veltufjármunir samtals	22.008.569	27.522.208	
Eignir samtals	45.912.236	48.646.628	
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	11		
Hrein eign	2.736.074	12.392.371	
Eigið fé samtals	2.736.074	12.392.371	
Skuldir			
Tengdir aðilar	10	673.338	439.788
Viðskiptaskuldir		2.485.296	4.363.319
Ýmsar skammtímaskuldir	12	11.187.965	10.326.730
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	13	28.829.563	21.124.420
Skuldir samtals		43.176.162	36.254.257
Eigið fé og skuldir samtals		43.176.162	36.254.257
Eigið fé og skuldir samtals		45.912.236	48.646.628
Aðrar upplýsingar	14		

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstremisýfirlit ársins 2018

	Skýr	2018	2017
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(9.656.297)	8.328.802
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstremi:			
Afskriftir	8	5.394.857	5.591.078
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(5.394.857)	(5.591.078)
		<hr/>	<hr/>
		(9.656.297)	8.328.802
Breyting rekstartengdra eigna og skulda:			
Viðskiptakrōfur - aðrar skammtímakrōfur		(778.939)	3.284.739
Tengdir aðilar		5.704.769	(10.569.378)
Skammtímaskuldur		(1.016.788)	(305.298)
		<hr/>	<hr/>
		3.909.042	(7.589.937)
		<hr/>	<hr/>
	Handbært fé frá rekstri	(5.747.255)	738.865
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	9	(8.174.104)	(3.066.491)
		<hr/>	<hr/>
		(8.174.104)	(3.066.491)
Fjármögnumnarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag		<hr/>	<hr/>
		13.100.000	3.066.491
		<hr/>	<hr/>
		13.100.000	3.066.491
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		(821.359)	738.865
		<hr/>	<hr/>
		4.140.411	3.401.546
		<hr/>	<hr/>
	Handbært fé í árslok	3.319.052	4.140.411
		<hr/>	<hr/>

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstremisýfirlits.

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál, lög um ársreikninga og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs að teknu tilliti til ákvæða í IPSAS 33 um innleiðingu IPSAS (International Public Sector Accounting Standards) auk reglugerðar um framsetningu og innihald ársreikninga nr. 696/1996 eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stöð í góðri reikningsskilavenju, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði IPSAS 33 en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækins endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur vegna skuldabréfæignar eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og vaxtatekjur vegna bankainnstæðna og viðskiptakrafna eru tekjufærðar nema vafi leiki á um innheimtu þeirra.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreknuð yfir í ISK á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í yfirlit um afkomu sem og áfallinn gengismunur á eignir og skuldir í lok ársins.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður ..... 3-10 ár

Aðrar eignir ..... 10 ár

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Skýringar

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgögnukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar í A-hluta ríkissjóðs.

Samanburðartölur

Þegar breytingar eru gerðar á flokkun liða milli ára eru samanburðartölur fyrra árs breyttar til samræmis.

2. Fjárhagsleg áhættustjórnun

Starfsemi stofnunarinnar hefur í för með sér margvíslega áhættu svo sem mótaðilaáhættu, áhrif breytinga á gengi erlendra gjaldmiðla og vaxtabreytinga. Áhættustjórnun stofnunarinnar beinist að aðgerðum til þess að draga úr þessum áhættupáttum.

Skýringar

	2018	2017
3 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	95.000.000	93.000.000
Rekstrarfjárveiting flokkuð sem fjárveiting til fjárfestinga	<u>(13.100.000)</u>	<u>(3.066.491)</u>
Tekjufærsla fjárveitinga	81.900.000	89.933.509
Tekjufærsla frestaðra tekna	<u>5.394.857</u>	<u>5.591.078</u>
	<u>87.294.857</u>	<u>95.524.587</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar-tilfærslur	Fjármagns-tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum	94.500.000	0	0	94.500.000
Launbætur	500.000	0	0	500.000
Fjárveiting til rekstrar flokkuð sem fjárfestingafjárveiting	<u>(13.100.000)</u>	0	0	<u>(13.100.000)</u>
Fjárveiting til tekna	81.900.000	0	0	81.900.000
Ráðstöfun ársins, skv. rekstrarreikningi	<u>(91.556.297)</u>	0	0	<u>(91.556.297)</u>
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	<u>(9.656.297)</u>	0	0	<u>(9.656.297)</u>

	2018	2017
4 Seld þjónusta		
Verksala	255.075	42.020
Fraeðslustarfsemi og fundir	960.000	1.235.000
Sala á vöru og þjónustu	<u>14.510.593</u>	<u>11.175.790</u>
	<u>15.725.668</u>	<u>12.452.810</u>

5 Framlög og ýmsar tekjur

Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	25.964.149	27.027.449
Ýmsar tekjur	<u>2.580.585</u>	<u>3.534.778</u>
	<u>28.544.734</u>	<u>30.562.227</u>

6 Laun og launatengd gjöld

Laun	72.335.839	69.542.777
Orlof, breyting	1.284.186	(2.232.576)
Launatengd gjöld	<u>16.953.072</u>	<u>16.195.329</u>
Starfsmannakostnaður	<u>1.327.946</u>	<u>1.446.800</u>
	<u>91.901.043</u>	<u>84.952.330</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	8,9	8,3

Skýringar

	2018	2017
7 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	510.370	464.198
Byggingarvörur, almennar	1.580	44.774
Byggingarvörur, aðrar	0	1.490
Ýmis tæki og áhöld	790.345	217.661
Orkugjafar	1.864.168	1.857.722
Matvæli	1.560.253	1.025.081
Almennar rekstrarvörur	704.453	521.925
Vörukaup, almenn	5.431.169	4.132.851
Rannsóknarstofuefni	1.262.337	1.327.183
Vörukaup, sérgreind	1.262.337	1.327.183
Fundir, námskeið, risna	1.627.113	1.012.252
Ferðir, uppihald	8.943.863	5.799.019
Akstur	657.654	737.857
Sérfræðiþjónusta	4.737.568	6.561.029
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	90.026	149.288
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	31.990	29.990
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	2.378.923	2.087.095
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	18.467.137	16.376.530
Afnotagjöld	3.586.149	3.322.568
Leigugjöld	8.178.252	7.244.582
Notkun véla og flutningataækja	141.980	75.900
Verkkaup	2.771.154	3.486.074
Kostnaðarhlutdeild	722.014	461.471
Opinber gjöld	25.099	38.968
Tilfærslur	3.370.816	3.236.528
Tapaðar kröfur	0	1.690
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	18.795.464	17.867.781
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>43.956.107</u>	<u>39.704.345</u>

8 Afskriftir

Áhöld, húsgögn, skrifstofuvélar o.p.h.	1.110.773	1.334.888
Lækninga- og rannsóknartæki	4.284.084	4.255.702
Aðrar eignir	0	488
	<u>5.394.857</u>	<u>5.591.078</u>

Skýringar

9 Varanlegir rekstrarfjármunir	31.12.2018	31.12.2017
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:		
Áhöld, tæki og búnaður	23.903.667	21.124.420
	<u>23.903.667</u>	<u>21.124.420</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2018:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1.1.2018	54.559.682	58.515	54.618.197
Viðbætur á árinu	8.174.104	0	8.174.104
	<u>62.733.786</u>	<u>58.515</u>	<u>62.792.301</u>
Afskriftir 1.1.2018	33.435.262	58.515	33.493.777
Afskrift ársins	5.394.857	0	5.394.857
	<u>38.830.119</u>	<u>58.515</u>	<u>38.888.634</u>
Staða 31.12.2018	<u>23.903.667</u>	0	<u>23.903.667</u>

31.12.2018   31.12.2017

10 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	4.987.707	10.458.926
Áætluð leiðréttung vegna fjárveitinga	<u>12.136.355</u>	<u>12.136.355</u>
	<u>17.124.062</u>	<u>22.595.281</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningar við ríkisaðila í A-hluta ríkissjóðs	673.338	439.788
	<u>673.338</u>	<u>439.788</u>

11 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárréikningum

Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	12.392.371	(8.072.786)
Niðurfelling vegna orlofsskuldbindingar	0	12.136.355
Afkoma ársins	(9.656.297)	8.328.802
Jöfnuður 31.12.	<u>2.736.074</u>	<u>12.392.371</u>

Áætlað framlag á móti orlofsskuldbindingu í stofnefnahagsreikningi, að fjárhæð kr. 12,1 milljónir, var fært yfir eigið fé á árinu 2017 skv. fyrirmælum fjármála- og efnahagsráðuneytisins, sbr. einnig frumvarp til laga um staðfestingu ríkisreiknings fyrir árið 2017.

Afkoma ársins hefur verið flutt óskert á hreina eign þar sem reglugerð um yfirfærslur ónotaðra fjárheimilda á grundvelli 2. mgr. 30. gr. LOF liggar ekki fyrir. Leiði tilkoma reglugerða til breytinga á meðferð afkomu mun það verða leiðrétt í ársreikningi fyrir árið 2019.

Skýringar

12 Ýmsar skammtímaskuldir

	31.12.2018	31.12.2017
Ógreitt orlof	11.187.965	9.903.779
Ógreidd laun	0	372.015
Önnur ógreidd gjöld	0	50.936
	11.187.965	10.326.730

13 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirði verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2018	31.12.2017
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	23.903.667	21.124.420
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga	4.925.896	0
	28.829.563	21.124.420

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 1.1.2018	21.124.420	0	21.124.420
Rekstrarfjárveiting flokkuð sem fjárveiting til fjárfestinga	0	13.100.000	13.100.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	8.174.104	(8.174.104)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(5.394.857)	0	(5.394.857)
	23.903.667	4.925.896	28.829.563

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2018 munu kr. 5,6 milljónir koma til tekna á árinu 2019.

14 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert ótímabundin skuldbindandi samning um húsnæði og þjónustusamning um ræstingu. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 8,3 milljónum og vegna þjónustusamnings nema kr. 2,3 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum stofnunarinnar í árslok 2018.

Veittar ábyrgðir

Stofnunin hefur ekki gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óefnislegar eignir

Vegna ákvæða í lögum um ársreikninga um að óheimilt sé að eignfæra áður gjaldfærðar óefnislegar eignir eru óefnislegar eignir sem stofnað var til fyrir 1.1.2017 ekki færðar til eignar við innleiðingu á LOF.

Óafturkallanleg loforð

Stofnunin hefur ekki veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur hennar.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.